

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae socială-culturală. Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Semne bune.

Avîntul pe care l-a luat mișcarea ce se manifestă în părțile Orăviței, ne umple sufletul de bucurie. Ideea unui ziar, care să facă coeziunea între diferitele clase sociale, a fost sublimă; necesitatea — abia acum se vede — era imperioasă. Mulți cărturari au văzut lumina zilei în aceste locuri pitorești, cari pe de o parte încîntați de locurile lor natale, ear pe de alta dornici de înaintarea neamului lor, au început a da năvală spre stindardul nostru „Progresul“.

Nu cred, că vre-un ziar similar, să fi fost așa de gustat. Această foae a umplut o lacună, demult simțită, întru dezvoltarea forțelor noastre vii, de cari abundă acest colț fermecat.

Adeverat farmec, să te zămislești din nimic, și să ajungi să nu mai poți satisface colaboratorii, cari te îndesesc cu scrierile lor! Și alte ziare au apărut, dar lumina lor, fiind slabă, s'au stins înainte de timp. Nu cunosc mijloacele de cari dispune foaea, dar văd că haina lui e deja prea strîmtă, pentru a cuprinde volumul din ce în ce crescînd, al fătului nostru, care progresaază văzînd cu ochii!

Cine i-a dat numele a fost un naș, care avea presimțirea că acest făt va ajunge ceva!

Pentru mărirea formatului s'ar putea lua măsuri, cari să nu greveze resursele actuale. Astfel văd, că mai întotdeauna apare în mai mult de 4 pagini. Toate aceste patru pagini ar trebui rezervate scopurilor culturale, sociale, economice etc., ear paginile complimentare să se rezerveze pentru anunțuri și alte știri de importanță secundară, sau de reclamă.

În acest mod și colaboratorii, dar și marele public ar fi mulțumit; câștigul moral s'ar asigura pe deplin, ear cel material, nu mă îndoiesc, că l-ar succede. Publicul român încurajează cu plăcere întreprinderile folositoare; tirajul va crește, și va satisface, și pe părintele acestui „făt frumos“. Începutul a fost greu; urmînd însă calea apucată, tot înainte, progresul va fi deplin.

Cum să nu mă înveselesc cînd privesc spre apus și văd un cer senin? Ce îmi spune acest cer? Îmi spune că ziua de mîine va fi o zi frumoasă! Frumoase sînt întru adevăr și faptele, cari se petrec în acest puternic centru cultural. Apostolii ai ne-

mului au început a cutreera satele, răspîndind lumina conștiințelor atît de necesare poporului nostru însesat de cultură, ear *băncile* își publică dările de seamă despre activitatea lor din anul expirat. Mare mulțumire sufletească ași avea, dacă pe viitor, se vor vedea figurînd în aceste bilanțuri alocări de sume pentru *abonarea de foai* pe seama unui număr oarecare de țărani, deoarece în felul acesta multe elemente, cari conțin adevăratul germen al inteligenței sau al geniului nostru național ar putea să se dezvolte și să răsplătiască pe mecenajii anonimi, cari din venitul banilor depuși spre fructificare, și-ar impune un mic sacrificiu pe care nu l-ar simți.

Ce bine îi prinde unui țaran sărac cînd primește și el grătit o foae pentru casnicii săi. De aceia 200 sau 300 coroane, reținute din câștigul relativ mic în raport cu folosul moral realizat; rezultatul unor fapte, așa de marinimoase, este incalculabil!

Cimentarea legăturii între clasa cultă și țărănime văd că a început a se face, rezultatul va aduce foloase întregii societăți. Prin bunăvoință și bună înțelegere pot fi îndreptate multe lucruri din starea lor actuală.

Evoluția și Creațiunea

— Reflexii —
de AUREL POPOVICI.

Să căutăm acum izvoarele și metodele după cari compută geologii etatea omului la sute de mii, ba chiar la 1 milion de ani. E mult de cînd se cercă un chronometru stabil; până astăzi însă toată truda geologilor în privința aceasta a ramas zădarnică.*)

Mitologia numără pentru trecutul genului omnesc trei perioade, (de aur, argint și fer), tocmai așa și geologia, fiind vorbă de anticitatea lui, vorbește despre periodul de peatră, de bronz și de fer. Mitologia se razimă pe fantazie, luînd ca bază fericirea popoarelor; geologia însă face împărțirea pe baza descoperirilor.

S'a aflat în mormînturi, în coșciuguri, groape etc. . . arme și instrumente de peatră și de os; altele și de bronz; ear în altele au pe lîngă schelet și scule de fer etc. . .

A deduce însă deaici la sute de mii de ani . . . ar fi o concluzie prea detot îndrăzneală.

Folosirea acestor arme și instrumente nu depinde însă dela cultura unui popor, ci dela ușurătatea cu care se pot produce.

Dacă facem o revistă peste rămășițele egiptene d. e. observăm că sculele, cu puține excep-

*) Pentru vrîsta arborelui de pildă, un chronometru sigur e cercul celular (inel anual) ce în tot anul se adaugă la periferia trunchiului. Cîte inele posedă trunchiul, alțiia ani numără copacul.

țiuni, sînt toate de bronz. Dacă din relațiunile lui Herodot n'am ști că Egiptenii au folosit deja ferul cu mult mai înainte, geologii desigur trebuiau să clasifice pe Egipteni ca aparținători periodului de bronz.

Dealtcum vulgarizarea acestor 3 perioade este un ce prea arbitrar, pentru că cu nimic nu se poate dovedi astăzi, că popoarele antice au trecut rînd pe rînd prin toate fazele acestor 3 perioade.

Un popor putea folosi instrumente de peatră, totatunci altele de bronz, și earășî altele de fer, etc. . . Dealtcum, în treacă fie zis, teoria celor 3 perioade nici nu aparține domeniului geologic, ci numai celui arhiologic.

Să cercetăm însă scrutările cele mai de seamă din timpurile ultime, ce se țin strict numai de cadrele competențelor geologice.

Geologii, la construirea unui chronometru (prin care să poată calcula durata vre-unui period), trebuie să constate prin experiență două lucruri:

1) efectul produs de o cauză oarecare într'un anumit period, și

2) cvantitatea efectului produs într'un timp determinat (într'un an, un veac, etc.) Să mă explic:

S'a măsurat delta unui riu (locul unde se varsă rîul în mare), și s'a observat cît teritor se adaugă continentului prin năroirea fluviului bunăoară într'un veac. Din aceste date s'a dedus apoi timpul cît a trebuit să decurgă dela începutul deltei respective. S'a măsurat mai departe ridicarea văii Nilului, produsă prin esundarea anuală, în decurs de un veac; s'a dedus apoi deaici timpul în care

și-a început Nilul activitatea întru ridicarea luncilor sale mănoase.**)

Pe baza acestor date Horner face următoarea calculație: Baza statuei năsdravene a lui Ramses al II-lea din Memphis, ridicată cu 1360 ani a. Chr. (după Lepsius), e îngropată în sedimentul Nilului la o afunzime de 9 urme și 4 zoli (295 m.); așadar lanurile Nilului se ridicau într'un veac cu 3 1/2 zoli (0.92 m).

Cu ocaziunea săpării unei fîntini, în o afunzime de 39 urme (12.33 m.) s'a dat peste hîrburile unui vas de pămînt, și mai afund peste niște cărămizi. Pe baza ridicării solului într'un veac cu 3 1/2 zoli, Horner, în ce privește anticitatea hîrburilor, statorește 12 mii ani.

Să permitem însă puțin loc și criticei în chestiunea aceasta.

Homer presupune inundarea cetății Memphis îndată după ridicarea statuei, — ceiace e fals.

Puternica cetate de odinioară, în culmea dezvoltării sale, era negreșit scutită și prin mijloace artificiale de o eventuală inundare. Putem presupune deci că inundarea cetății a putut obveni numai după devastarea ei (la an. 600 d. Chr.**) Să trecem însă la hîrburile.

Cine garantează că hîrburile noastre s'au așezat cîndva pe suprafața plană a solului? Nu

*) Se înțelege de sine că chronometrul nu e atît de precis cum e cel prin care se măsoară etatea arborelui din inelele sale anuale.

**) Unde mai adaugem că ridicarea solului (prin esundare) e foarte divers în diferitele ținuturi din Egipt. Mai mare e în Egiptul superior decît în Egiptul de mijloc; în acesta mai mare decît în cel inferior sau în delta. Ce să mai zicem și despra declararea lui Burmeister că: „activitatea Nilului în diferite perioade s'a strănutat (schimbat) foarte mult“.

Să căutăm, pe toate căile, ca Banatul să nu fie numai țara cîntecului, — după cum s'a numit de mulți — ci embrionul și a altor fapte mărețe, cari găsind cel mai bun pămînt, în care sămînța aleasă să prinde cu ușurința și care la timpul oportun, va aduce roadele cele mai îmbelșugate.

„Mintuirea ta din tine“ ...

(București)

Ilie Bogdanu

Pentru școală.

Pornitus'a cuvîntul „să ne finem școlile“, atît din partea inteligenței, cît și din partea multor țărani mai pricepători și cu dragoste de neam; și precum vijelia pătrunde prin toate văile și desigurile pădurei, prin toate bucatele cîmpiei și grădinile pompoase ale celor bogați, înfiorînd și îngrijorînd inimile vietăților pămîntene; — tot așa a pătruns acest cuvînt și în multe suflete înțeleghătoare și iubitoare de școala și biserica strămoșească.

Cei pătrunși de acest cuvînt și de însemnătatea școlii, au și îmbrățișat-o cu însuflețire. Onoare celor bravi și adevărați creștini.

Să nu uităm, că vijelia prin stîncă de peatră nu poate străbate, n'o poate clătina nici mișca din loc, ci precum o află tot așa, — nepăsătoare, o lasă!

Astfel și cuvîntul „să ridicăm plata dascălilor“, deși a fost rostit cu multă însuflețire, cu multă pricepere și dragoste, totuși a întîmpinat în cale-i multe „stînci de peatră“, multe inimă reci și nepăsătoare și multe suflete păcătoase, pe cari în multe comune nu le-a putut străbate nici îngrijora.

Și văi, ce rău mare fac acele ființe, cu inimă împetrite?!

Blăstăm se va rosti acupra lor, de către nepoții și strănepoții lor, lăsîndu-și urmașii să ducă viața orbilor, înaintea cărora soare și ziuă nu este, ci numai băznă și întunec.

Nu s'au cugetat oare, la relele cari provin în urma pierderii școlii, acei d-ni

„conducători“, cari la alte ocazii fac vorbe, ear acum la fapte; întorc șuba, își aceea clăbățul și fac pe tăcutul.

Leșiți și acum d-lor fruntași și arătați cu fapte, că sînteți demni a purta acest titlu atrăgător; acum e timpul cînd se aleg „oile din capre“ și nu numai cînd vă vine DV. bine.

„Poporul e necult“, poporul e stricat, se aude din gura multor „inteligenți“, cu toate că poporul „mai deșteptat“, vede foarte bine din care cauză s'a stricat poporul și a ramas în necultură!

Căci a fi preot sau învățător în cutare comună, cu un serviciu de un lung șir de ani, trăgîndu-și leafa și venitele laterale, dar a nu face nimic pentru luminarea și înaintarea — „turmei“, nici chor, nici bibliotecă, nici prelegeri, nici predică, nici alta nimic, e un lucru din cale afară vrednic de osîndă!

Tot așa și „inteligența“ ceialaltă, să mai cerceteze nițel și satele, să lumineze poporul, care-i bază, fundamentul și al țării și al lor, povățuindu-l pe calea adevăratei mintuirii, căci o oaste fie cît de puternică, dacă are conducere rea, se distruge.

Și noi, țărani români, chiar numai de conducere bună, — avem lipsă!

Teodor Roșu,
plugar.

Deslegarea visurilor.

(Articol final).

Cea mai mare parte a visurilor nu au caracter prevestitor, deși istoria arată că li-s'a dat o însemnătate prevestitoare. În timpurile cele mai vechi au fost oamenii culți, cari și-au câștigat renume prin deslegarea visurilor. Așa în poeziile erotice ale Chaldeilor, chiar și în poveștile Izlanților, se amintesc bărbați, așa numiți magi, cari s'au ocupat cu deslegarea visurilor.

Că încă la finea eului vechi au crezut oamenii în visuri, această o putem vedea din opurile magului dela Daldis »Artemidoros« scrise sub numele »Oneirokritika«. Artemidoros în specialitatea sa a fost unul dintre cei mai învățați și cel mai renumit bărbați de pe atunci.

pöt fi ele nescari rămășițe a vreunei oale sparte în fîntînă, sau chiar aruncate în vr'un loc mai afund? ...*)

Despre nesiguranța unui astfel de cronometru ne vorbește un Englez, care petrecînd în India mai mult timp, avea și o casă lingă un riu. După o esundare mai mare i-s'a dărimat casa, îngropînd cărămizile în nămol la o afunzime de 30-40 urme (circa 12 m.) „... rîul ear s'a retras în albia sa, ... pe locul unde aveam eu casa se află astăzi o comună ... Cine vrea să facă săpături pe acolo, va găsi cărămizile mele; din afunzimea lor va putea calcula și deduce, cu cîte zeci de mii am existat eu înainte de aceasta.“

Să ne oprim însă puțin și la o altă descoperire, — la edificiile stîlplate (case pe stîlpi).

În timpul din urmă a produs senzație între geologi, arheologi etc. ... descoperirile așaziselor case pe stîlpi.**)

Se deduce (prin combinațiune) că aceste locuințe se făceau astfel, că se lipiau de un fel de

*) Învățăutul Lyel zice (citînd Herodot) că: „În zilele acelea Egiptul avea multe locuri sculte de inundare cari astfel (prin nenănoire) deveneau din ce în ce mai afunde. Mai tirziu însă, dupăce timpul distrugător, a micșit stăvilele, afunzimele din chestiune, fiind și ele inundate, se ridicau (prin nănoire) în cîțva ani mai mult decît alte seauri, veacuri de rîndul. Ce s'alege din calculația lui Horner & Comp., dacă hîrburile se aruncau în astfel de afunzimi? ...

**) În anul 1854 a scăzut lacul Zürich din Helveția mai mult ca altădată. Locuitorii din jur (pentru asigurarea locului devenit uscat) îngrădîră apa cu un zid eadrat. Săpînd prin pămîntul astfel cucerit, au găsit manufacturi de peatră, de os, de corn, etc. ... au mai găsit apoi hîrburi, ghioci de alună, grîu ars etc. ... și în fine au dat și de niște stîlpi împîntați la o distanță de cîte o urmă. Prin cercetări ulterioare s'au descoperit astfel de stîlpi și prin lacuri Helvețiene. Pe astfel de stîlpi erau ridicate case *illo tempore*. Rîvna după descoperiri de aceste îndemna la scrutare minuoase pe toți geologii țării culte. Aceștia într'o emulare laudabilă se și grăbiau a înregistra astfel de cazuri, cari se considerau pe atunci de reputații istorice.

argilă cleioasă. Astrucămîntul se facea probabil din pae, trestie, scoarță de arbore etc. ... Comunațiunea cu uscatul se susținea prin luntrițe, eventual chiar și prin vre-o punte. Locuitorii se nutriau cu cereale, cu carne de vită, și în mare parte cu pește. Cu pești — după relațiunea lui Herodot — se nutriau și caii. Se crede că acești locuitori s'au refugiat pe lacuri, pentru a fi mai scutiți de atacurile fearelor.

Din cele de până aici vedem că popoarele acestea nu au fost atît de sălbatică, cum le place a crede unor geologi, pentru că un popor care a cultivat pămîntul (dupăcum se deduce logic din grăunțele de grîu și alte cereale conservate între stîlpi până astăzi), un popor industrial (dovedesc manufacturile de peatră, de bronz, de fer. etc.) n'a putut să stea pe aceeași treaptă cu animalele.

O adevărată alarmă s'a produs în lumea cultă din închipuita anticitate a acestor descoperiri. „Adam cel biblic — zice Vogt — cade cu cronologia sa în casele acestor stîlpi“. Toate deducțiunile de soiul acesta sînt însă numai aserțiuni goale cari, pe lingă alte cusururi, ar trebui barem și dovedite. Toate argumentele lor se reduc însă la aplicarea cunoscutelor trei perioade (de peatră, bronz și fer) despre cari am arătat însă că sînt numai conjecturi false.

Nu știu ce ne-ar putea îndemna la admitterea alor zeci de mii de ani pentru casele stîlplate?!

Herodot, părintele istoriei, ne povestește că înainte de el cu 50 ani, ducele Persilor, Magabaz,

În călătoriile sale a adunat mult material ce se refera la visuri, cari toate s'au și îndeplinit. Tot materialul l-a prelucrat în mod ingenios, și cu siguranță adeverește, că din urmările, din însemnătatea unui vis, nu putem trage consențințe, dacă mai multe asemenea visuri nu s'au îndeplinit. El foarte bine știa că pentru dezlegarea visurilor, e de mare însemnătate și cunoștința de oameni.

„Dacă meseriașul visează că are multe mîni, aceasta însemnează — bine; întotdeauna i-se respălătește munca îmbelșugată. Acest vis caracterizează că omul acesta are lipsă de multe mîni. Visul acesta aduce noroc aceluia, cari în mod cinstit progresează. În mai multe rînduri m'am convins că copii și sclavii prevestesc o înmulțire a avuției. Dincontră pentru oameni blăstămați, acest vis înseamnă închisoare, pentru că i-se prevestește că are de lucru cu multe mîni“.

În opul lui Artemidoros se găsesc o mulțime de documente cari se referesc la întîmplările istorice.

„Cînd Alexandru a împresurat cetatea Turos, și era desperat că atacul a durat prea mult timp, atunci a visat că pe scutul său joacă satir (saturos). Din întîmplare era în suita regelui și magul Aristandros carele astfel a explicat visul: cuvîntul saturos l-a despărțit în sa și turos, și înseamnă: Turos e al tău“.

Regele în urma dezlegării visului a atăcat cu vehemență cetatea și a și ocupat-o.

Asemenea rezultate erau îndestulitoare pentru magi spre a-și câștiga renume.

Dr. I. Fometescu

Economie.

— Tuberculoza animalelor —

de
veterinar Eugen Bihari.

(Continuare).

Gospodarii nostri pîn'acum nu și-au bătut mult capul cu această boală primejdioasă. Țărani noștri la orce îmbolnăvire a vitelor, zic „s'au sîngerat“.

Un țaran din Bozovicî mi-s'a plîns odată

n'a putut subjugă un popor tracic, pentru că acesta își avea locuințele în mijlocul lacului Prasia. Dar să nu ne prea afundăm în adîncul trecutului.

Prin centrul Africeii — dupăcum spun călătorii timpurilor noastre — și astăzi mai există astfel de locuitori pe lacul Ciada în Guinea nouă.

Eată adevărata valoare a tuturor conjecturilor vaccilante de soiul acesta.

Dacă vom cumpeni însă toate rezultatele științii, *sine ira et studio*, negreșit vom putea concluda la alte rezultate — reale, cari trebuie să fie în perfectă consonanță cu religia, pentru că: Natura și revelațiunea sînt produsele aceluiași atotputinte.

Cartea naturii nu poate nicidecît contrazice cărții sfinte, pentru că ambele sînt operele aceluiași autor preînțelept și preasfint.

Va veni, și trebuie să vină odată timpul *nepreocupării*, cînd unul fiecare va putea citi și înțelege literile înmarcate de aceiași maestate atît în cartea naturii cît și în a Scripturii. Atunci geologul și teologul după o luptă grea... se vor îmbrășoa cu afecțiune... ajutorîndu-se împrumutat pe calea ce duce la adevărata civilizațiune. Trebuie însă să mai așteptăm.... să luptăm încă mult pînăce selecția va stîrpi din omenire plaga *preocupării* de tot soiul, cari se par a fi ajuns la culme în zilele noastre.

Am văzut pînă aici izvoarele și metodele cele mai de samă, după cari compun naturalistiîi chronologia așanumită modernă. (Va urma).

că de vr'o 25 — 30 de ani mereu i-se îmbolnăvesc vacile. Am examinat și constatat boala turbeculozei, ce, prin gustarea laptelui, i-a molipsit și familia întregă. Tușiau deja și tata și copiii. Se cunoșteau deabinele semnele turbeculozei.

Însfîrșit au mărturisit, că ei tot crud, nefert, au mîncat laptele dela vaci. Și precum am zis, bacteriile turbeculozei fiind foarte rezistente, abia la 100° de căldură se pustiesc, decî atrag din nou luarea aminte, a cititorilor noștri, *să nu consume nimeni laptele nefert.*

În cercuri largi și înalte se străduiește lumea să înlătore această primejdie. —

Mai mult s'a validat pîn'acum metoda unuî veterinar danez cu numele Dr. Bang. Dar înainte de a trece la teoria acestuî învățat, e bine să se știe, că *turbeculoza nîcînd nu e o boală înscută, ci totdeauna cîștigată prin molipsire. Adecă* vițelul nou fătat e totdeauna neatinș de turbeculoză, dar prin sugerea laptelui dela o vacă turbeculoasă, devine și vițelul turbeculos.

Eată pe ce se bazează teoria și experiențele lui Bang.

Repet înc'odată, că este un anumit serum, un leac, prin care se poate constata cu siguranță, de este ori nu vita molipsită de turbeculoză. (Va urma)

CORESPONDENȚE.

Broșteni, 18. Februar 1908.

Onorată Redacțiune!

În comuna Rachitova, la stăruința tînărului învățator Constantin Simu, și a unor tineri mai iubitori de cultură, cari s'au nîzuit de au adunat 40 persoane pentru înființarea unuî chor vocal, luînd de instructor pe dirigentul Iacob Berlogia din Broșteni, acum dupăce s'au terminat instrucția cu arangearea unuî concert și teatru, cîntările au fost conduse de noiuî dirigenți înv. Constantin Simu și Ion Manciu econom. La concert s'au cîntat următoarele piese muzicale: „Haî dorule haî“ de I. Vidu, „Marșul lui Mihaî viteazul“ de I. Vidu, „Hora

Corneliu Moldovanu : Flacări.

Vom face, decî, cunoscut pe scurt în cele următoare cititorilor noștri noul volum de poezii al dluî Moldovanu, care prin taina botozuluî a luat numele, potrivit de altmîntrelea, de „Flacări“. Parcă și numai titlul acesta te face se presimțeshi oarecum firea, sufletul aprins, și plin de puterea și dorul acela nebun, tineresc, de avînt, de înălțare... Deschizi volumul și, oprindu-ți ochii îndată la partea primă, ce se cheamă „Din povestea neamuluî“, credința, presimțămîntul acela, ce ți-l-a inspirat titlul atît de caracteristic al acestuî volum, se întărește și mai mult: Numele acestei prime părți „Din povestea neamuluî“ îți spune totul. Intorci foaea, faci cunoștință cu poezia următoare, care caracterizează atît de nimerit sufletul dornic și plin de avînt al tînăruluî poet:

„Sub ocrotirea nopții instelate
Adesea singur pașii mi-î îndrum,
Gonind din suflet umbrele durerii
Și toată sila vremurilor de-acum.

Iar gîndul mi-l întorc spre zile-apuse,
Bogate 'n vitejie și credință,
Și potolind al sufletuluî zbucium,
Încep în minte-un vis de biruință:

N. Rozmarin

[Va urma].

choriștilor“ de Iuliu Birou și „Imnul frăției“ de T. Popovici. Toate au fost aplaudate mult de publicul număros. Teatrul „Pictorul fără voce“, predat de înv. Constantin Simu, Teodor Lunca, Adam Gaita, Paun Ciorei, d-na Livia Simu și d-a Ecaterina Tămaș, și un monolog „Bărbatul și Muerea“ predat de Ioan Manciu, d-na Livia Simu, au avut succes neașteptat.

Laudă se cuvine bravilor choriști Răchitoveni, cari cu mult zel și trudă au pornit și ei pe poteca culturii. Le dorim progres pe calea apucată.

Cu stimă

Gheorghe Berlogia,
chorist.

Convocare.

P. T. Domni membri fondatori, ordinari și activi ai „Reuniunii de cetire și cîntări din Oravița-română“, sînt prin aceasta cenvocați la adunarea generală anuală ordinară, ce se va ține *Duminecă la 2/15 Marte a. c.* la 3 ore d. a. în școala confesională gr. or. rom. din loc, cu următorul program:

1. Raportul anual al comitetuluî reuniunii.
2. Raportul cassaruluî și revidarea socotelii.
3. Raportul bibliotecaruluî.
4. Aprobarea preliminaruluî.
5. Propunerii.

La caz, că nu va fi prezent nemărul recerut al membrilor, pentru de a aduce concluze, conform §-luî 16 din statutele reuniunii, adunarea generală, fără considerare la numărul membrilor prezenți, să va ține *Duminecă la 9/22 Marte a. c.*

Oravița-rom., la 1 Marte 1908 nou.

Gheorghe Neda, **Carol Lazăr,**
prezident. secretar.

CRONICA.

† Costa Cucu

Martî dimineața la ceasul 7, încunjurat de ai casei, dupăce a luat dejunul, jucîndu-se cu copilașii săi, deodată își pleacă capul, și scapă în neagra neființă, cel dintăi burghez român din localitate: Costa Cucu, o ființă cu adevărat nobilă, un om săritor la toate nevoile celorce din toate părțile îi cereau concursul. 35 de anișori s'au prăbușit într'o groapă nemiloasă și nepăsătoare de zbuciumul mamei, soției, frateluî și copilașilor săi, cari căutîndu-l prin toate coturile casei, întreabă mereu și vor întreba totdeauna „unde-î tata“... Așa vor întreba multă vreme și chorurile rom. și germ. din localitate: unde-î primul lor tenorist... Așa vor întreba toate neamurile și prietiniî defunctuluî: unde-î — Costa Cucu, care n'a putut supăra pe nimeni în viață.

La înmormîntare, a participat toată lumea, și fruntași și cerșitori, și Români și străini, vîrsînd șiroae de lacrimi, stoarse de cîntarea înduioșitoare a celor patru choruri din localitate, de predica protopopuluî local în cursul pogrebaniei, cum și de discursul funebru, rostît de tovarăș-choristul Dr. N. Hubianu, la marginea mormintuluî, care l-a înghițit pentru totdeauna. Fie-î țărîna ușoară!

Îl deplinge familia, îl deplinge neamurile și prietiniî, îl deplinge, și îl voi deplinge și eu scriitorul acestor rînduri, fiindu-î defunctuluî, ce mi-a fost și el mie și familiei mele: mai mult decît ce se înțelege sub vorba neam și prietin. Ear în nețărîmurita mea intristare imî caut mîngăere în a depune, ca în loc de cunună, o mică sumuliță pentru „Vatra luminoasă“, în memoria iubituî și neuitatuî nostru Costa Cucu! *Familia Jianu.*

Din cauza trecerii la cele eterne a viceprezidentuluî Reuniunii rom. de cîntări și muzică Costa Cucu, concertul, ce era anunțat pentru azi seară, s'a sistat, nu se mai ține.

Balul țărănesc din Oravița-rom. a reușit splendid, grație stăruințelor neasămnite ale epitropuluî bis. Gheorghe Pipelca, un fruntaș cu multă tragere de inimă pentru asemenea manifestări.

La 27. Februar a. c. s'a ținut adunarea generală a institutuî de bani »Sentinela« din Satul-nou, fiind de față un număr frumos de acționari. Adunarea a fost prezidiată de directorul executiv P. Stoica. Toate obiectele puse la ordinea zilei s'au discutat cu cuvenită serioșitate, și toate propunerile direcțiunei s'au primit unanim, afară de normativul de salarii, la care s'au ivit și păreri contrare.

După adunare toți acționariî s'au întrunit la cafenea, unde și-au petrecut vesel în jurul distinsuluî cîrmaci al acesteî instituții de mare însemnătate pentru prosperarea economică a Românilor din Torontal.

Duminecă seara, pe la ceasurile 8, într'o încăerare din strada Ogașul mare, un soldat din garnizoană a străpuns pe un civil cu baioneta, lăsîndu-l mort pe loc.

Un biet zelîtit de p'aici ce respundea la numele Hollósy, ne mai puțînd subporta greul vieții, a sărit într'o fîtină, de unde a fost scos mort și înmormîntat Mercuri după amezăi.

La Heuerdorf, o comună de frunte, pur românească, nu înțelegem, de ce nu s'a regulat încă salariul înv. Au resuflat bănueli, ce am dori să fie dezmințite din partea loculuî.

În Iam, o comună fruntașă din Valea Carasuluî, grație vredniciei protopopuluî Filip Adam și președinteluî comitetuluî parohial Virgil Tapu, viitorul școalei primare române e asigurat, votîndu-se ambilor învățatori salariul legal. S'a mai ridicat salariul înv. cerut de legea nouă, și în *Jurjova* — păstorită de părintele Sinisie Bistreanu. Imbucurător!

La „România Iună“ din Viena demisionînd comitetul ales la începutul anuluî administrativ 1907/8, pentru semestrul al II-lea al acestuî an s'a constituit comitetul actual în ședința plenară din 25 Ianuar 1908 în următorul mod: Președinte: Iancu cav. de Popescul, ingenieur; vicepreședinte: Alcibiades Cărăuș, stud. chem.; secret. de externe: Dimitrie Marmeliuc, stud. în lit.; secret. de interne: Constantin Oancea, stud. med.; cassier: Eugeniu cav. de Păunel, stud. în lit.; controlor: Iuniu Br. Docolin, stud. med.; bibliotecar: Isidor Vitencu, stud. geol.; econom: Constantin cav. de Zoppa, stud. jur.

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea concertuluî dat de „Reuniunea de cetire și cîntări din Iam“, Duminecă în 10/23 Februar a. c. au binevoit a suprasolvi: Petru Corcan protopretore 3.50 cor., Păuniță Atnagea (Vranî), Iosif Borca (Nicolinți) și I. Verbaschi, cite 1.50 cor., George Muncilă, cancelist, 1 cor., Cornel Babețiu, Dr. I. Schütze, F. Drasnyaki și Petroviciu (Coștei) cite 50 fileri. Le mulțumim și pe această cale.

Stefan Draghiciu,
Președintele Reuniunii.

Poșta Redacțiunii.

Manciu. Primit. Înșiruirea D-V. între colaboratoriî noștri ne înveselește.

I. M. Sasca. Primit. Se va publica, dar cerem răgaz, pînă-î vine rîndul.

A. St. Biserica-albă. Răspunsul în Cronică.
Dr. Vl. Cernauf. Incurînd primiți scrisoare.

Poșta Administrațiunii.

Mai multora. Nu putem aștepta. Vă rugăm a Vă face datorința, pentru Dumnezeu. Restanțele ne îngreunează toate rosturile.

Editor-proprietar: **Gheorghe Jianu.**
Redactor responsabil: **Alexandru Purgariu.**

560 număr tkvi 1908.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az oravicabányai kir. járásbiróság mint te-lekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Oraviciana r.-t. végrehajtatónak Duda János és tsa végrehajtási nvedő elleni 860 kor. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az oravicabányai kir. járás-biróság területén fekvő Komoristye községi 182 sz. tjkvben Bottos János és neje Bottos Mária nevéen irt A. I. 218 öisz. 173/h/2 hrsz. 1074, 1407, 1435, 1952, 2567 hrsz. a. ingatlanokra 11122 ko-ronát, a † 1083 hrsz birtoktestre 358 korona, a † 1168 hrsz. birtoktestre 242 korona, kikiáltási áron elrendeltetik azzal, hogy az ingatlanok e kikiáltási áron alul semmiesetre sem fognak eladatni az ár-verést elrendelte és hogy fentebb megjelölt ingatlan az **1908. évi április hó 15-ik** napján d. e. 10 órakor Komoristye községében megtartandó nyil-vános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 254 korona 60 fillér, 14 korona 20 fillér és 14 korona 20 fillért kész-pénzben vagy 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri ren-delet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Oravicabányán a kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál 1908. évi február hó 24. napján.

Kerekes, kir. aljbíró.

*La proprietarul***Vasile Iorgovanu**

din Ticvaniul mare se capătă de vân-zare rachie și în mic și în mare.

Casa Nr. 328

din strada „Grüner Kranz“, constătătoare din 2 odăi și 1 cuină, se vinde din mină liberă. Informațiuni la Administrația foii noastre.

Das Haus Nr. 328

in der „Grünen Kranz“-Gasse, bestehend aus 2 Zimmern und 1 Küche, ist aus freier Hand zu verkaufen. — Näheres ist in der Administration unseres Blattes zu erfragen.

Anunț.

Avizez onoratul public bănățean, că în magazinul și atelierul meu din Oravița se pot căpăta

cele mai bune ghete

în întreg ținutul sudbănățean.

Prețuri solide și fixe.

Cizme cum și ghete ortopedice, pentru bal și pentru mîreșe după măsură, forme engleze, franceze și americane.

Primesc sodali muncitori și de omenie, cum și ucenici din case bune și cu nițică școală.

Cu distincă stimă

Benedict Csongár.

„SENTINELA“

**instituit de economii și credit
ca societate pe acții
în Satul-nou (Réva-Ujfalu)**

efectuește toate operațiunile de bancu și primește depuneră spre fructificare că 5 1/2% interese, plătind institutul și darea de 10% după întetese. La cerere se trimit deponenților și cecuri poștali cu cari se trimit bani fără a plăti porto la poștă. Satul-nou, în 31 Decembre 1907.

Direcțiunea.

Cine dorește să facă o călătorie de plăcere ieftină, bună și iute

**în 6 zile
la America**

(Statele unite, Canada și Argentina), acela să ceară îndrumări în românește dela

Falk și Comp.

(secția românească)

Hamburg

Strada Raboisen 30.

„ORAVICIANA“

SOȚIETATE PE ACȚII
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
— ORAVIȚA. —

Capital social	Cor. 550.000
Fonduri	„ 280.000
Depuneră spre fructificare	„ 1,840.000

Giroconto la Banca austro-ungară. — Ceconto la Cassa de păstrare poștală Nr. 15.625. — Telefon Nr. 29.

Escomtează cambii, acoardă împrumuturi hipotecare și personale deocamdată cu 8% netto.

Primește depuneră spre fructificare cu 4 1/2% (dela 10.000 cor. însus 5%), respective după tocmeală.

☛ Darea o plătește institutul. ☚

☛ Răscumpără grătit orice fel de cuponi și îndeplinește tot soiul de afaceri de bancă. ☚